

Til Kultur- og Fritidsudvalget

Opfølgning på afgørelse vedrørende støj og kunstgræsbanen på Vanløse Stadion

Kunstgræsbanen på Vanløse Stadion blev anlagt i 2021. I den forbindelse påklagede en række naboer Teknik- og Miljøforvaltningens afgørelse af VVM-screeningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Afgørelsen på denne klage faldt i december 2023 og underkendte Teknik- og Miljøforvaltningens afgørelse og hjemviste sagen til fornyet behandling (bilag 1).

Teknik- og Miljøforvaltningen har i marts 2024 orienteret Teknik- og Miljøudvalget om afgørelsen og deres vurdering af de umiddelbare konsekvenser heraf (bilag 2).

Afgørelsen betyder, at drift og brug af kunstgræsbanen på Vanløse Stadion falder tilbage på den eksisterende drift, dvs. før lysanlæg og kunstgræs. Her var fodboldbanen alene i brug i vækstsæson for græsboldbanen dvs. fra omkring påske til efterårsferien.

Konsekvenser for kunstgræsbanen på Vanløse Stadion

Byggeri København har haft rådgiver i gang med at undersøge muligheden for at etablere en støjmur som afværgeforanstaltning. Undersøgelsen har dannet grundlag for en ny VVM-screening hos Teknik- og Miljøforvaltningen og herefter et estimat af omkostningerne ved etablering af en mulig støjmur. Byggeri København modtog den 19. august 2024 afgørelsen fra Teknik- og Miljøforvaltningen (bilag 3). Brugen af banen som kunstgræsbane er ikke VVM-pligtig, såfremt der opføres en 6 meter høj støjmur i de to ender af banen samt en tilsvarende på 5 meter på den ene langside (de røde linjer på nedenstående billede).

Byggeri København estimerer, at anlægsomkostningerne forbundet med etablering af støjmurene er 3,5-4 mio. kr. Kultur- og

26. august 2024

Edoc sagsnummer
2024-0211124

F2 sagsnummer
2024 - 12267

Sagsbehandler
Tobias Voss Illum

Center for Kultur- og
Fritidsaktiviteter

Nyropsgade 1
1602 København V

E-mail
i53x@kk.dk

EAN-nummer
5798009780515

Fritidsforvaltningen er i dialog med Økonomiforvaltningen om finansiering af disse omkostninger.

Derudover er Kultur- og Fritidsforvaltningen i dialog med Teknik- og Miljøforvaltningen om de konkrete konsekvenser for brug af kunstgræsbanen, herunder om den kan anvendes udenfor den normale græsbanesæson. Der vil ligeledes blive indledt dialog med brugerne (Vanløse IF, Damsø IF og FCKq m.fl.) for brug af kunstgræsbanen i den igangværende sæson, indtil der er en afklaring på etablering af støjmur.

Generelle konsekvenser for anlæg af bolignære kunstgræsbaner

Teknik- og Miljøforvaltningen har oplyst, at afgørelsen også får konsekvenser for fremtidige sager. Afgørelsen underkender hidtidig praksis, om at basere skøn på baggrund af den såkaldte Kløvermarksrapport. Kløvermarksrapporten er udarbejdet af Rambøll i 2007 som led i udviklingen af området "Kløvermarken" og fastlægger en række momenter, der kan indgå i vurderingen af støjgener fra kunstgræsbaner. Kløvermarksrapporten redegør grundlæggende for, at man bør kunne acceptere en overskridelse på ca. 10-15 db i forhold til de fastsatte grænseværdier for virksomhedsstøj, og har i en længere årrække dannet grundlag for VVM-screeninger i forbindelse med kunstgræsbaner.

Med afgørelsen betragter Klagenævnet Miljøstyrelsens vejledning om kunstgræsbaner fra 2017 som afgørende for VVM-screeningens proces, hvilket i praksis skærper tærskelværdier for støjpåvirkning af nærmeste boliger. Principielt indebærer det krav om afstand på op til 150 m. mellem boldbane og boligbebyggelse, hvilket kun vil være muligt få steder i København.

Dette vil også få indflydelse på, hvordan Kultur- og Fritidsforvaltningen igangsætter anlæg af kunstgræsbaner med udgangspunkt i Arealplanen og faste maksimalpriser. Bolignære kunstgræsbaner skal igennem en planlægning, hvor støjberegninger foretages for at vurdere hvilke afværgeforanstaltninger, der er nødvendige for at overholde støjgrænserne, eller om der skal udarbejdes en VVM-redegørelse. Denne model afprøves i efteråret for konvertering af en græsbane til kunstgræsbane ved Gadelandet, der indgår i Arealplanen. Forslaget forventes behandlet i overførselssagen.

Foreningsaktiviteter skal opfylde krav for virksomhedsstøj

Alle organiserede aktiviteter på udearealer skal opfylde samme krav som virksomhedsstøj. Dette gælder også folkeoplysende foreninger, men ikke selvorganiserede aktiviteter, idet afgræsningen sker ved om en organisation har et CVR-nummer. Støj fra foreningers aktiviteter skal derfor følge lavere støjgrænser end f.eks. støj fra metroen, der vil have en miljøgodkendelse eller selvorganiserede aktiviteter i byrummet.

Konsekvenser for eksisterende kunstgræsbaner

Afgørelsen fra nævnet vil ikke få direkte konsekvenser for eksisterende kunstgræsbaner i København Kommune, idet VVM-afgørelserne ikke har været påklaget. Det er Teknik- og Miljøforvaltningens praksis, at støj fra eksisterende boldbaner på op til 55 dB ved nærmeste bolig kan accepteres, mens de nye retningslinjer alene vil gælde for nye boldbaner eller ifm. konvertering til kunstgræs.

Videre proces

Kultur- og Fritidsforvaltningen vil forelægge en sag for Kultur- og Fritidsudvalget i efteråret 2024 omhandlende problematikken.

12. december 2023

Sagsnr.: 21/07249

Klagenr.: 1022643

BPE

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

OPHÆVELSE OG HJEMVISNING i sag om ikke miljøvurderingspligt for etablering af en kunstgræsbane i Københavns Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21, jf. § 49, stk. 1.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Københavns Kommunes afgørelse af 14. april 2021 om, at etablering af en kunstgræsbane på matr. nr. 2080a Vanløse, København, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse, og hjemviser sagen til fornyet behandling.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøvurderingslovens § 54, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**

Toldboden 2

8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00

CVR-nr. 37795526

EAN-nr. 5798000026070

nh@naevneneshus.dk

www.naevneneshus.dk

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Afgørelsen er den 11. maj 2021 påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af omboende og en grundejerforening. Klager har den 11. oktober 2021 indsendt supplerende bemærkninger.

Klager har navnlig anført, at

- Københavns Kommune har tilsidesat partshøringspligten ved ikke at have hørt parter, grundejerforeningen samt foreninger og organisationer med hovedformål om beskyttelse af natur og miljø,
- vurderingen af projektets støjpåvirkninger er mangelfuld, og projektet vil medføre væsentlige støjpåvirkninger på de omkringliggende beboelsesejendomme,
- projektet medfører væsentlige påvirkninger af fugle, bilag IV-arter og § 3-natur,
- projektet medfører en væsentlig granulatforurening, herunder i kumulation med granulatforurening fra eksisterende kunstgræsbaner,
- vurderingen af projektets påvirkninger af overflade- og grundvand er mangelfuld, da størstedelen af overfladevandet vil nedsive til grundvandet i et område med drikkevandsinteresser,
- projektets lysanlæg medfører uønsket blanding af omgivelserne, og
- projektets miljøpåvirkninger burde vurderes sammen med udskiftningen af en eksisterende kunstgræsbane på anlægget.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.2.

Klager har desuden anmodet om, at klagen tillægges opsættende virkning. Miljø- og Fødevarerklagenævnet har den 10. september 2021 meddelt afslag på at tillægge klagen opsættende virkning.

2. Sagens oplysninger

2.1 Den påklagede afgørelse

Københavns Kommune har den 14. april 2021 i medfør af miljøvurderingslovens § 21 truffet afgørelse om, at etablering af kunstgræsbanen på matr. nr. 2080a Vanløse, København, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

Det fremgår af afgørelsen, at projektet omfatter etablering af en 11-mands kunstgræsbane på ca. 9.200 m², som skal erstatte den nuværende græsbane.

Kunstgræsbanen opbygges som et 3. generations kunstgræssystem, der består af et kunstgræstæppe samt infill af silica-/kvartssand og SBR-granulat. Banen afvandes delvis ved nedsivning og delvis ved dræn, som tilsluttes det eksisterende fællessystem.

Herudover fremgår det, at kunstgræstæppet afgrænses langs anlæggets sider med en 6 cm kantningssten i beton. Der etableres granulatsluser ved

drifts- og brugerindgang for at begrænse spredning af granulat, herunder med uundgåelige elefantriste, hvilket sikrer, at granulatet opsamles og kan genbruges. Omkring banen etableres et nyt 1,1 m højt tilskuerrækværk, og der monteres afskærmningsplader ved foden af hegnet for at begrænse granulatspredning. På den nord- og østlige side af banen etableres en 3 m bred asfaltvej.

Videre fremgår det, at der etableres et LED-lysanlæg. Lysanlægget består af fire master á 24 m med 20 stk. LED-armaturer på ca. 1.500 W og et to-tændingssystem på 125/250 lux til henholdsvis træning og kamp.

Det fremgår også, at der nord og syd for kunstgræsbanen er eksisterende boligbebyggelse, og at nærmeste boligfacader ligger ca. 25 nord for banen og 40 m syd for banen.

Af begrundelsen for afgørelsen fremgår det, at anlægget i driftsfasen ikke kan overholde Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for ekstern støj fra virksomheder i støjvejledningen fra 1984.⁴ Københavns Kommune har i den forbindelse henvist til, at der ifølge ansøgningen ikke kan findes en baneplassering, der øger afstanden til beboelse i området, og at en støjskærm mellem kunstgræsbanen og boliger vil fungere som en barriere og derfor ikke anbefales. Kommunen forventer ikke en forøget aktivitet på kunstgræsbanen i sommersæsonen i forhold til den nuværende brug, men banen vil i modsætning til tidligere også blive benyttet i vintermånederne. Kommunen har vurderet, at støjniveauet på facaderne for de nærmeste boliger nord for banen er under 55 dB, hvilket ifølge Kløvermarksrapporten og miljøkonsekvensrapporten for Bavnehøj Idrætsanlæg er et acceptabelt støjniveau fra fodboldbaner.

Desuden fremgår det, at kunstgræsbanen ikke ligger inden for Natura 2000-områder, og at den hverken vil påvirke § 3-områder eller bilag IV-arter.

Københavns Kommune har i afgørelsen lagt til grund, at projektet på matr. nr. 2080, Vanløse, København, er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 10, litra b, om anlægsarbejder i byzone. Kommunen har herefter på baggrund af screeningen vurderet, at det ansøgte projekt ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, og at det derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

2.2 *Klagens indhold*

2.2.1 *Partshøring og borgermøde*

Klager har anført, at Københavns Kommune har tilsidesat partshøringspligten ved ikke at have hørt direkte berørte parter, grundejerforeningen samt foreninger og organisationer med hovedformål om beskyttelse af natur og miljø. Ifølge klager har kommunen alene indkaldt til et borgermøde,

---

⁴ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder.

som blev afholdt via Teams en uge før klagefristens udløb, og som kun få borgere blev orienteret om.

2.2.2 Støj

Klager har anført, at grundlaget for vurderingen af støjpåvirkningerne er mangelfuldt. Ifølge klager bør det indgå i vurderingen, at afstanden mellem de omkringliggende boliger og disses opholdsarealer, herunder havearealer, og matriklen med kunstgræsbanen alene er 10-15 m. Den reflekterende støj fra betontribunen langs den vestre baneside, støj fra tilskuere, et kraftigt højtaleranlæg og støj fra vedligeholdelse af maskiner i dagtimerne burde være inddraget i vurderingen af støj.

Klager har også anført, at bygherre ikke har lavet konkrete støjmålinger, men anvendt misvisende grænseværdier og beregningsmetoder, der ikke inddrager alle støjkloder. Desuden anvender Københavns Kommune støjberegninger fra Kløvermarksrapporten, der er foretaget på en åben mark, uden tilskuere, højtaleranlæg og omkringliggende bebyggelse, selvom rapporten tager forbehold for målingernes gyldighed ved andre forhold.

Endvidere har klager henvist til en række afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet og Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Det er klagers opfattelse, at Københavns Kommune tilsidesætter substansen og de nævnte tiltag i afgørelserne. Klager har i den forbindelse anført, at bygherre ikke har lavet konkrete støjmålinger på stedet, men anvendt misvisende grænseværdier og beregningsmetoder, der ikke inddrager alle støjkloder.

Det er endvidere klagers opfattelse, at det er grænseværdierne for ekstern støj fra virksomheder i boligområder med åben og lav bebyggelse på 40-45 dB(A), som gælder for projektet. Ifølge klager er Kløvermarksrapporten, som Københavns Kommune har lagt til grund, baseret på grænseværdier for bykerne og etageboliger. Det er desuden klagers opfattelse, at anvendelse af kunstgræsbanen indtil kl. 22 med støjbelastninger på over 55 dB medfører en væsentlig overskridelse af grænseværdierne for støj i åben og lav bebyggelse.

Klager har desuden anført, at omlægningen til kunstgræsbane vil medføre intensivering af banens anvendelse hele året, herunder i form af udvidede tidsrum og flere organiserede fodboldklubber. Den nuværende bane anvendes kun i dagslys i sommersæsonen, og af hensyn til græsset anvendes den kun i to til tre timer i løbet af en dag og nogle dage slet ikke. Ifølge klager skal kunstgræsbanen anvendes hele året fra kl. 17.00 til kl. 22.00 i alle hverdage, fra kl. 09.00 til kl. 17.00 på lørdage og fra kl. 09.00 til kl. 18.00 på søndage.

Derudover har klager anført, at ansøger skal foretage en vurdering af de lokale forhold og anvende flere af de anbefalede støjreducerende foranstaltninger i Kløvermarksrapporten, herunder ved f.eks. at etablere en 3-5

m høj støjafskærm mellem boligerne og boldbanen og ved at reducere brugstiderne.

Klager har tillige anført, at bygherre fejlagtigt har svaret ”Nej” i ansøgningens pkt. 40 om, hvorvidt der er andre lignende projekter, som sammen med projektet i sagen kan medføre kumulative miljøpåvirkninger, idet de øvrige kunstgræsbaner på Vanløse Stadion i forvejen medfører betydelige støjgener.

2.2.3 Naturbeskyttelse

Klager har anført, at det burde fremgå af ansøgningen, at der er arter i området, som er beskyttet efter fuglebeskyttelsesdirektivet,⁵ habitatdirektivets bilag IV⁶ og naturbeskyttelseslovens § 3.⁷ Klager har oplyst, at afstanden mellem Vanløse Stadion og det fredede areal er mindre end 120 m, og at projektets lyspåvirkning og granulatforurening af ynglepladser for beskyttede fuglearter, § 3- og bilag IV-fauna på Damhusengen udløser miljøvurderingspligt. Klager har i den forbindelse henvist til Københavns Kommunes udviklingsplan 2017 for Damhussøen, Damhusengen og Krogebjergparken.⁸

Klager har desuden vedlagt en udtalelse fra en biolog om, at etablering af fire kraftige lyskilder på 25 m høje master vil virke som insektstøjsugere og påvirke en række flagermusarter. Projektet med kraftig banebelysning og forøget brug af banerne i aftentimerne året rundt vil desuden højst sandsynligt medføre en væsentlig påvirkning af flagermusenes habitat og fødemuligheder, herunder i kumulation med de øvrige oplyste kunstgræsbaner på Vanløse Stadion.

2.2.4 Gummigranulat

Klager har anført, at Københavns Kommune i screeningen burde have inddraget den akkumulerede forurening med mikroplast og kemiske stoffer, som igennem 10 år er foregået ved spredning af gummigranulat fra den eksisterende kunstgræsbane. Ifølge klager vil en yderligere kunstgræsbane uanset afværgeforanstaltninger bidrage til yderligere forurening, der bør vurderes, før kunstgræsbanen etableres.

Derudover har klager anført en række betragtninger om, at forureningen med gummigranulat fra den eksisterende kunstgræsbane ved spredning til nærliggende haver og Damhusengen medfører miljøvurderingspligt.

---

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. oktober 2009 om beskyttelse af vilde fugle.

⁶ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

⁸ Udviklingsplan 2017, Damhussøen, Damhusengen og Krogebjergparken, Københavns Kommune, november 2017.

2.2.5 Overfladevand, grundvand og drikkevandsinteresser

Klager har anført, at ansøgningens oplysninger om, at projektet ikke påvirker overfladevand og grundvand, er mangelfulde. Størstedelen af overfladevandet fra den nye kunstgræsbane vil nedsive til grundvandet og kun en mindre del til et fælles kloaksystem. Samtidig ligger kunstgræsbanen inden for et område med drikkevandsinteresser, grænser op til indvindingsopland og omfatter kumulativ granulatururening fra eksisterende kunstgræsbaner.

Klager har desuden anført, at kunstgræsbanens indvirkninger på et større projekt om skybrudssikring, der er under etablering i hele villakvarteret nord for banen, burde være inddraget i screeningen.

2.2.6 Lysanlæg

Klager har anført, at projektet indebærer etablering af en meget kraftig belysning på en fodboldbane, som hidtil har været uden belysning. Klager har henvist til, at der i Kløvermarksrapporten er anbefalet længere afstand mellem boliger og lys, ligesom der er anbefalinger til afværgeforanstaltninger i forhold til lysgener, som ikke er fulgt.

Derudover har klager oplyst, at der ikke er oplysninger om blanding fra LED og den konkrete mastehøjdes betydning. Klager har også anført, at bygherre ikke har inddraget de kumulative lyspåvirkninger fra de øvrige kunstgræsbaner på anlægget, som i forvejen medfører betydelige lysgener.

Klager har desuden anført, at opstillingen af fire 25 m høje lysmaster vil rage op blandt den omliggende bebyggelse, hvilket vil gå ud over oplevelsen af bynaturen og friluftslivet. Det burde være oplyst i ansøgningen og medføre miljøvurderingspligt.

2.2.7 Trafik og parkering

Klager har anført, at den større udnyttelsesgrad af banen vil medføre et øget trafik- og parkeringsbehov i området, som giver trængsel og miljømæssige påvirkninger, og at dette ikke er blevet vurderet i screeningen.

2.2.8 Samlet vurdering af flere kunstgræsbaneprojekter

Klager har anført, at Københavns Kommune, ud over etableringen af kunstgræsbanen i denne sag, har besluttet at udskifte den eksisterende kunstgræsbane på Vanløse Stadion, og at de to projekters miljøpåvirkninger burde være vurderet samlet.

2.2.9 Miljøkonsekvensrapport for kunstgræsanlæg på Bavnehøj Idrætsanlæg

Klager har anført, at denne sag og etableringen af en kunstgræsbane på Bavnehøj Idrætsanlæg, hvor Københavns Kommune fandt, at der var miljøvurderingspligt, er sammenlignelige. Det er derfor klagers opfattelse, at også denne kunstgræsbane burde miljøvurderes.

2.2.10 Ansøgningskema

Klager har anført, at en række punkter i ansøgningskemaet ikke er udfyldt korrekt, idet punkterne skulle være udfyldt med ”Ja”. Ifølge klager unddrager bygherre sig miljøvurderingspligt ved at afgive fejlagtige oplysninger om projektets miljøpåvirkninger i strid med ansøgningens sluttekst om straffelovens § 161.⁹

2.3 Københavns Kommunes bemærkninger til klagen

2.3.1 Partshøring og borgermøde

Københavns Kommune har den 18. juni 2021 til klagen bl.a. bemærket, at der efter kommunens vurdering ikke er parter, som er væsentligt og individuelt berørt af projektet i sagen, og som derfor skulle partshøres. Kommunen har afholdt et informationsmøde om projektet som bygherre, og der er ikke krav om afholdelse af borger- eller informationsmøder, inden kommunen træffer afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21.

2.3.2 Støj

Københavns Kommune har oplyst, at der ikke er lavet en særskilt støjbe-
regning for den konkrete sag, men at bygherre har anvendt støjdbredel-
sesberegninger fra Kløvermarksrapporten som reference.

I forlængelse heraf har Københavns Kommune oplyst, at afstanden mellem nærmeste opholdsareal og kunstgræsbanens kant er 22 m, og at klager antageligt har opmålt afstanden fra klagers opholdsareal til indersiden af beplantningsbæltet mod stadionbanen. I Kløvermarksrapportens bilag C er der angivet et støjdbredelseskort for brugen af en 11-mands fodboldbane, hvoraf det fremgår, at der ca. 12 m fra boldbanens korte kant er et støjniveau på under 55 dB. På den baggrund har kommunen vurderet, at der også på boligernes opholdsarealer er et støjniveau på under 55 dB.

Københavns Kommune har også anført, at vedligeholdelse med maskiner og støjen derfra alene sker i dagtimerne, og at dette ikke forventes at ændre sig væsentligt ved overgangen fra græs til kunstgræs.

Herudover har Københavns Kommune oplyst, at brugen af banen med tilskuere på tribunen vil være på samme niveau som brugen af den eksisterende græsbane. Kommunen har også oplyst, at brugen af kunstgræsbanen til fodboldtræning forøges med træningstider til organiserede fodboldklubber alle ugens dage frem til kl. 22.00, men at støjen for omgivelserne fortsat er på et acceptabelt niveau og under 55 dB ved nærmeste bolig og opholdsareal.

Vedrørende kumulativ påvirkning fra støj har Københavns Kommune anført, at tribunen og bygningerne mellem stadionbanen og de resterende kunstgræsbaner udgør en støjbarriere, og at de to kunstgræsbaner ikke gi-

---

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 1360 af 28. september 2022 af straffeloven.

ver anledning til et øget støjbillede af væsentlig betydning for omgivelserne. Kommunen har henvist til et støjudbredelseskort i Kløvermarksrapportens bilag C og D, hvor det fremgår, at fire baner giver et ubetydeligt støjbidrag.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Det følger endvidere af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle Københavns Kommunes vurdering af, om projektet er miljøvurderingspligtigt i forhold til støj.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ikke taget stilling til sagens øvrige klagepunkter, jf. herved § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet har dog fundet anledning til at anføre en række forhold, som Københavns Kommune vil skulle tage i betragtning i forbindelse med en fornyet behandling af sagen, se nærmere i afsnit 3.3.

Derudover bemærker Miljø- og Fødevareklagenævnet, at klagepunkterne om granulatururening fra den eksisterende kunstgræsbane er et tilsynsspørgsmål, som nævnet ikke kan tage stilling til i forbindelse med klagen over screeningsafgørelsen efter miljøvurderingsloven.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Indledende bemærkninger

Efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 1, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet behandle klager over screeningsafgørelser efter lovens § 21, for så vidt angår retlige spørgsmål, klager over § 25-tilladelser samt klager over tilsynsafgørelser efter § 46.

Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige regler og retsgrundsætninger om f.eks. saglige hensyn, lighed, proportionalitet, habilitet og krav til begrundelse og sagens oplysning.

Klager over retlige spørgsmål skal ses i modsætning til klager over skønmæssige spørgsmål, som omfatter myndighedernes konkrete vurdering og afvejning af hensyn ved behandling af en sag om miljøvurdering af et konkret projekt. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dermed ikke tage stilling

til, om en lovlig afgørelse er hensigtsmæssig eller rimelig i forhold til f.eks. omboendes interesser.

Endvidere fastlægger miljøvurderingsloven ikke i sig selv grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til grundlaget for beslutningerne og til procedurene herfor.

3.2.2 Københavns Kommunes vurdering af, om projektet er miljøvurderingspligtigt i forhold til støj

Det følger af miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, at projekter, der på grund af deres art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, ikke må påbegyndes, før myndigheden skriftligt har meddelt tilladelse til at påbegynde projektet efter en miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet.

Projekter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 er altid omfattet af krav om tilladelse med tilhørende miljøvurdering, før de må påbegyndes, jf. § 15, stk. 1, nr. 1.

Projekter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse, når der er truffet afgørelse efter lovens § 21 (screeningsafgørelse) om, at det konkrete projekt kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, jf. § 15, stk. 1, nr. 2.

Det følger af miljøvurderingslovens § 21, at myndigheden på grundlag af bygherrens ansøgning skal foretage en vurdering af og træffe afgørelse om, hvorvidt et projekt omfattet af lovens bilag 2 på grund af dets art, dimensioner eller placering er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Ved vurderingen skal myndigheden tage hensyn til kriterierne i lovens bilag 6, herunder projektets karakteristika, placering og arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet. Afgørelsen skal endvidere tage hensyn til resultaterne af foreløbig kontrol eller vurderinger af indvirkningen på miljøet, der er foretaget i medfør af EU-lovgivningen.

Bygherrens ansøgning om screeningsafgørelse kan efter § 19, stk. 3, indeholde en beskrivelse af særkender ved projektet eller af de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå eller forebygge, hvad der kunne have været væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Hvis screeningsafgørelsen går ud på, at projektet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering, skal begrundelsen efter miljøvurderingslovens § 21, stk. 2, anføre særkender ved projektet eller anføre, hvilke foranstaltninger der påtænkes truffet for at undgå eller forebygge, hvad der ellers kunne have været væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, hvis bygherren har fremlagt en beskrivelse efter § 19, stk. 3.

Grundlaget for screeningen er bygherrens oplysninger, allerede foreliggende viden og almene erfaringer om det pågældende sagsområde.¹⁰ En screening anses for at være en foreløbig vurdering af det ansøgte projekt, og en screeningsafgørelse skal kunne træffes ret hurtigt.¹¹ Det indebærer, at der må accepteres et vist spillerum for vurderingen. Er der behov for mere indgående undersøgelser for at foretage den nødvendige vurdering, taler det for miljøvurderingspligt.

En screeningsafgørelse er ikke en tilladelse eller en godkendelse, men en forudsætning for at det anmeldte projekt lovligt kan påbegyndes, og den erstatter derfor ikke en eventuel byggetilladelse, miljøgodkendelse eller anden tilladelse, der giver ansøger ret til at påbegynde projektet.

Det fremgår af Miljøstyrelsens kunstgræsbanevejledning, at Miljøstyrelsen ikke har udarbejdet vejledende støjgrænser om støj fra idrætsanlæg, og at vurderingen af, om en støjgene er væsentlig, således bør tage udgangspunkt i de vejledende støjgrænser i støjvejledningen.¹²

Københavns Kommune har foretaget en screening af det ansøgte projekt om etablering af en ny kunstgræsbane og har vurderet, at projektet ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, hvorfor kommunen har truffet afgørelse om, at det ikke er miljøvurderingspligtigt.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder efter en samlet vurdering af sagens oplysninger og klagen, at Københavns Kommune ikke i tilstrækkelig grad har vurderet projektets støjmæssige påvirkning.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har lagt vægt på, at der ikke er udarbejdet vejledende støjgrænser om støj fra idrætsanlæg, herunder kunstgræsbaner, og at det fremgår af kunstgræsbanevejledningen, at vurderingen derfor bør tage udgangspunkt i støjvejledningens grænseværdier. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj er beregnet på at sikre, at størstedelen af en befolkningsgruppe ikke vil føle sig stærkt generet af den pågældende støjtype ved et niveau svagere end grænseværdien, og at en overskridelse af de vejledende grænseværdier som udgangspunkt må vurderes som en væsentlig miljøpåvirkning. Det skal dog i det konkrete tilfælde vurderes i forhold til screeningens øvrige parametre, som f.eks. hyppighed og varighed.¹³

---

¹⁰ Forslag nr. 147 til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) som fremsat den 3. marts 2016, de specielle bemærkninger til § 22.

¹¹ Miljøministeriets vejledning til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM): Konkrete projekter, september 2023, s. 90.

¹² Vejledning om kunstgræsbaner, planlægning, drift og affaldshåndtering, Miljøstyrelsen, 2018.

¹³ Miljøministeriets vejledning til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM): Konkrete projekter, september 2023, s. 72.

Derudover har Miljø- og Fødevarerklagenævnet lagt vægt på, at det fremgår af afgørelsen, at projektet i driftsfasen ikke kan overholde Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at Københavns Kommune i afgørelsen med henvisning til Kløvermarksrapporten har vurderet, at støjniveauet på facaderne ved boligerne nord for kunstgræsbanen vil være under 55 dB, og der dermed ikke vil være en væsentlig støjpåvirkning. Det er imidlertid nævnets opfattelse, at kommunen dermed ikke har forholdt sig konkret til, hvilken støjpåvirkning kunstgræsbanen vil medføre på baggrund af de relevante kriterier for støj fra en kunstgræsbane, som fremgår af kunstgræsbanevejledningen og støjvejledningen samt vejledningen om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter. Nævnet bemærker i den forbindelse, at det f.eks. ikke fremgår, hvilke ejendomme der udsættes for en overskridelse af støjvejledningens grænseværdier eller overskridelsens størrelse, hyppighed og varighed.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker i øvrigt, at mulighederne for at begrænse støjen fra kunstgræsbanen på den konkrete placering ikke har betydning for vurderingen af, om støjpåvirkningen er væsentlig, og om projektet dermed skal miljøvurderes efter miljøvurderingsloven.

3.3 Miljø- og Fødevarerklagenævnets øvrige bemærkninger

Ved en fornyet behandling af sagen må Københavns Kommune inddrage den relevante viden, herunder kunstgræsbanevejledningen og støjvejledningen samt vejledningen om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter, og på den baggrund foretage en vurdering af projektets miljømæssige påvirkning, herunder i forhold til støj. Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker i den sammenhæng, at det ansøgte projekt medfører, at brugen af banen forøges med organiseret fodboldspil indtil kl. 22.00 om aftenen og i vintermånederne, og at der i aftentimerne efter støjvejledningen er skærpede grænseværdier for støj. Hvis der er en væsentlig støjmæssig påvirkning, må Københavns Kommune træffe afgørelse om miljøvurderingspligt.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker desuden, at Københavns Kommune ved en fornyet behandling af sagen må tage stilling til, om der er parter, som er individuelt og væsentligt påvirket af projektet, og som dermed skal partshøres.

3.4 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2.

3.5 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet ophæver Københavns Kommunes afgørelse af 14. april 2021 om, at etablering af en kunstgræsbane på matr. nr. 2080a Vanløse, København, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse, og hjemviser sagen til fornyet behandling.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Københavns Kommune (j.nr. 2021-0059445) samt for klageren og dennes eventuelle repræsentant via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på mfkn.naevneneshus.dk. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Tilde Brogaard Steffensen'.

Tilde Brogaard Steffensen
Stedfortrædende formand

Notat

Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemvisning af sag om kunstgræsbane på Vanløse Idrætsanlæg

Der er i 2021 anlagt en kunstgræsbane på Vanløse Idrætsanlæg.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i december 2023 ophævet Københavns Kommunes VVM-screeningsafgørelse om, at etablering af banen ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og VVM-tilladelse. Klagenævnet hjemviser sagen til fornyet behandling med krav om en fuld miljøkonsekvensvurdering (VVM).

Dette har konsekvenser for brugen af kunstgræsbanen, der ikke længere vil kunne anvendes i ydertimerne og om vinteren, indtil der evt. er lavet en fuld VVM for banen. Afgørelsen betyder desuden at nye kunstgræsbaner der væsentligt overskrider de vejledende støjgrænseværdier fremover vil skulle igennem en fuld VVM, hvis der politisk er et ønske om at anvende banerne i ydertimerne og om vinteren.

Kultur- og Fritidsudvalget modtager også orienteringen.

Historik

Kunstgræsbanen er anlagt af Københavns Kommune i 2021 på baggrund af en politisk beslutning i KFU den 19. januar 2021.

Beboere nord for fodboldbanen, har i maj 2021 klaget over VVM-screeningsafgørelsen. Med anlæg af kunstgræs og lysanlæg er det blevet muligt at udvide træningstiderne, særligt i de ellers mørke perioder, i vinter, forår og efterår. Den øgede brug af banen medfører øget støj og lysgener.

Klagenævnet har d. 12. december 2023 på baggrund af klagerne ophævet kommunens VVM-screeningsafgørelse af 14. april 2021 og hjemvist sagen til fornyet sagsbehandling.

Konsekvenser for brug af den banen i Vanløse

Afgørelsen betyder, at drift af kunstgræsbanen i Vanløse Idrætspark, Klitmøllervej 20 (opvisningsbane), falder tilbage på den eksisterende drift, dvs. før lysanlæg og kunstgræs, hvor fodboldbanen alene var i brug i vækstsæson for græsboldbanen dvs. forår, sommer og efterår. Se kortoversigt af banens placering i bilag 1.

Klagenævnet betragter støjen fra anlægget som såkaldt virksomhedsstøj, og begrundet afgørelsen med, at støjen overskrider de vejledende grænseværdier med ca. 13 dB, svarende til 53 dB ved nærmeste nabo. Dette vurderer nævnet er en væsentlig miljøpåvirkning, som derfor udløser krav om fuld miljøkonsekvensvurdering.

01-03-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 2373

Dokumentnummer i F2
124033

Sagsnummer i eDoc
2024-0034747

Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed

Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Københavns Kommune har hidtil haft praksis for, at støj fra idrætsaktiviteter, der ofte er støj fra mennesker, ikke kan sammenlignes direkte med virksomhedsstøj, og at op til 55 dB ved nærmeste boligområde er en acceptabel støjpåvirkning. I den konkrete sag vurderes støjpåvirkningen fra en træningssituation på ca. 53 dB ved nærmeste åben/lav boligbebyggelse beliggende 22,5 meter nord for kunstgræsbanen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet redegør i afgørelsen for, at nævnet ikke tager stilling til, om en lovlig afgørelse er hensigtsmæssig eller rimelig i forhold til f.eks. omboendes interesser og at miljøvurderingsloven ikke i sig selv sætter grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde. Afgørelsen stiller alene krav til grundlaget for beslutningerne og til procedurerne herfor.

Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer ud fra nævnets begrundelser i afgørelsen, at hvis Kultur- og Fritidsforvaltningen vælger at ansøge om en fuld miljøkonsekvensvurdering og det skulle vise sig at være en politisk vilje til at fastholde nuværende praksis, er der et handlerum for at fastholde fuld spilletid på den pågældende kunstgræsbane i Vanløse. Teknik- og Miljøforvaltningen forventer dog at stille krav om, at der konkret afsøges og afvejes relevante afværgetiltag fx støjskærm.

Kultur- og Fritidsforvaltningen skal nu tage stilling til om de vil ansøge om fuld miljøkonsekvensvurdering, så der kan tages politisk stillingtagen til, om kunstgræsbanen skal driftes, som ansøgt, eventuelt med en drift der giver fuld spilletid også i ydertimerne og om vinteren.

Alternativt kan Kultur- og Fritidsforvaltningen ansøge om et tilpasset projekt med en ny screeningsansøgning, så brug af banen i højere grad kan overholde de vejledende støjgrænseværdier. Enten ved etablering af støjdæmpende foranstaltninger og/eller reduktion af spilletiden.

Kultur- og Fritidsudvalget kan hæve sagen til politisk behandling og beslutte, om der skal ansøges om fuld miljøkonsekvensvurdering eller et tilpasset projekt som en VVM-screeningsansøgning.

Konsekvenser for fremtidige kunstgræsbaner

Klagenævnets afgørelse betyder, at kunstgræsbaner der væsentligt overskrider de vejledende støjgrænseværdier fremover vil skulle igennem en fuld miljøkonsekvensvurdering, offentlig inddragelse og politisk stillingtagen, hvis de skal anvendes med fuld spilletid alle årets dage.

Hvis der alene laves en VVM-screeningsafgørelse skal banerne som udgangspunkt overholde de vejledende støjgrænser for støj fra virksomheder.

Dette betyder i praksis, at afstanden mellem kunstgræsbanen og åben lav boligbebyggelse skal være 150 m for at kunne overholde den vejledende grænseværdi på 40 dB (aften og weekend). Afstanden mellem banen og etageboliger skal være 75 meter for at kunne overholde den vejledende grænseværdi på 45 dB (aften og weekend). Der kan som en del af projektansøgningen laves tiltag som reducerer den nødvendige afstand, fx jordvold, støjskærm eller reduktion af spilletiden.

Konsekvenser for eksisterende kunstgræsbaner

Afgørelsen fra nævnet vil ikke få direkte konsekvenser for eksisterende kunstgræsbaner i København kommune, idet VVM-afgørelserne ikke

har været påklaget. Det er Teknik- og Miljøforvaltningens praksis at støj fra eksisterende boldbaner op til 55 dB ved nærmeste bolig kan accepteres.

Lena Kongsbach

Vicedirektør

Byggeri København

Afgørelse om at kunstgræsbane på Vanløse Stadion beliggende Klitmøllervej 20, Vanløse ikke er VVM-pligtig

Københavns Kommune, Område for Miljø og Byliv har den 28. juni 2024 modtaget en VVM-ansøgning fra DJ Miljø & Geoteknik P/S, på vegne af Københavns Kommune, Byggeri København i Økonomiforvaltningen, om etablering og drift af en kunstgræsbane på Vanløse Stadion beliggende matr.nr. 2080, Vanløse, København.

Kunstgræsbanen er allerede etableret i 2021 på baggrund af en VVM-screeningsafgørelse truffet den 14. april 2021. Screeningsafgørelsen blev 11. maj 2021 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af omboende. Afgørelsen blev den 12. december 2023 hjemvist af Miljø- og fødevareklagenævnet til fornyet behandling på grund af overskridelse af de vejledende støjgrænser.

Bygherre har på baggrund af hjemvisningen tilpasset projektet særligt ved at indbygge støjafskærmning omkring banen. Den nye ansøgning sker iht. Miljøvurderingsloven nr. 3 af 3. januar 2023, § 19. Anlægget er omfattet af bilag 2, pkt. 10b) Anlægsarbejder i byzone.

Afgørelse

Center for Miljøbeskyttelse vurderer på baggrund af kriterierne i VVM-bekendtgørelsens bilag 6, at ændringerne ikke må forventes at påvirke miljøet væsentligt, og dermed ikke er VVM-pligtigt. Afgørelsen er truffet efter Miljøvurderingslovens § 21.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på kommunens annonceringsportal, www.kk.dk/annonceringsportalen med en klagefrist på 4 uger.

19. august 2024

Sagsnr.
2024-0254259

Dokumentnr.
2024-0254259-2

Sagsbehandler
Thomas Frederik K Iversen

Bygge-, Parkerings- og
Miljømyndighed
Virksomheder og VVM

Njalsgade 13
Postboks 380
2300 København S

EAN nummer
5798009809452

Projektet

Støjafskærmning

Med det tilrettede projekt etableres støjafskærmning omkring kunstgræsbanen så de vejledende grænseværdier for støj som kan overholdes. Se støjdbredelseskort i ansøgningsmaterialet, bilag 9. Der etableres støjskærm rundt om anlægget for at reducere støjbidraget fra anlægget til naboerne.

På den nordlige side bliver støjskærmen 6 m høj og 93 m lang. Den sluttet til eksisterende bebyggelse/kommende støjskærme i begge ender. Det forventes at den eksisterende grønne beplantning efter noget tid vil dække støjskærmen på denne strækning, se eventuelt visualisering i ansøgningsmaterialets bilag 9.

På den sydlige side bliver støjskærmen også 6 m høj og 91 m lang. Den sluttet også til eksisterende bebyggelse/kommende støjskærmen i begge ender.

På den østlige langside etableres støjskærmen ved at sætte bagbeklædning på tilskuerpladserne, hvilket medfører en ca. 6 m høj støjskærm og "hullet" i tribunen lukkes også med støjskærm på op til 5 m. I det nordøstlige hjørne ved skaterbanen etableres støjskærmen af støjabsorberende materiale for at undgå støjreflektion og u hensigtsmæssige støjforhold. Højden af støjskærmen på den østlige langside bliver også 5-6 m og længden bliver 105 m. Støjskærmen sluttet til de øvrige støjskærme i hjørnerne.

Mod vest er stadionbanens tribune beliggende og jf. støjberegninger og placering ift. nærliggende boliger fungerer tribunen som støjafskærmning mod vest, hvormed der ikke opsættes støjskærm på denne langside.

Visualiseringer fremgår af ansøgningsmaterialets bilag 9. Det vurderes at der med den valgte højde på støjafskærmning sker en tilstrækkelig dæmpning af støj til omgivelserne i forhold til de vejledende grænseværdier for støj uden der skabes en væsentlig visuel påvirkning fra etablering af skærm. En støjskærm på 9-10 meter er således fravalgt pga. barriereeffekt og visuelt udtryk.

Opbygning af kunstgræsbanen og lys

Kunstgræsbanens er allerede etableret på Klitmøllervej 20, 2720 København. Nedenstående er således en gennemgang af hvordan den eksisterende boldbane er opbygget med lysanlæg, granulatsluse mv.

Kunstgræsanlægget omfatter en 11-mandskunstgræsbane, med et kunstgræsareal på ca. 9.200 m².

Kunstgræsbanens opbygning er en 3. generations kunstgræssystem bestående af et kunstgræstæppe med en stråhøjde på 55-60 mm og infill af silica-/kvarssand og SBR-granulat. Der er ønsket et system, som overholder testkriterierne til en FIFA Quality kunstgræsbane.

Kunstgræsanlægget afvandes med dræn pr. 5 meter. Drænvandet er tilsluttet det eksisterende fællessystem.

Banen er etableret ved at opgrave 45-50 cm jord, som bortskaffes til godkendt modtager. Derefter er der udlagt 230-250 mm BL 0/80, hvorpå der er udlagt 130-150 mm GAB-gruslag. Efter finafretning af GAB-gruslaget er udlagt et kunstgræstæppe.

Herefter er der tilført 15 kg/m² silica-/kvarssand til kunstgræstæppet, som er børstet ned i bunden af kunstgræstæppet for at stabilisere stråene (knuderne) og bidrage som ballast/tyngde til kunstgræstæppet.

Til sidst er udlagt ca. 15 kg/m² SBR(ELT)-granulat, som tilsvarende er børstet ned mellem stråene i kunstgræstæppet. SBR-granulatet fungerer som stødabsorption og for at opnå de fodboldfunktionelle egenskaber.

Kunstgræsanlægget følger den eksisterende banes terræn. Kunstgræstæppet er afgrænset langs anlæggets sider med en 6 cm beton kantningssten sat i beton. På ydersiden af kantningsstenen reetableres med asfalt, hvor der er eksisterende asfaltbelægning.

Der er etableret granulatsluser ved drifts- og brugerindgang for at begrænse spredning af granulat. Granulatsluserne etableres med fliser som nedsænkes, hvorpå der er etableret elefantriste ovenpå. Granulatet under risten vil dermed let kunne opsamles og genbruges i kunstgræsanlægget. Elefantristene vil er etableret i en bredde, som vil sørge for, at både driftsmateriel og brugere ikke vil kunne undgå at gå ind over dem.

Der er sat bænke omkring granulatsluser ved brugerindgang, så brugerne kan sætte sig og banke tøj samt tømme skoene i disse områder.

På den nord- og østlige side af kunstgræsbanen er etableret en 3 meter bred asfaltvej. I forbindelse med afgravning til kunstgræsbanen vil der

ligeledes blive afgravet til asfaltvejen. Opbygningen for asfaltvejen er 210-230 mm BL 0/80, hvorpå der er udlagt og komprimeret 130-150 mm SG II 0/32, opbygningen er afsluttet med 2 lag asfalt, hhv. 60 mm GAB0 og 20 mm AB.

Der er etableret et LED lysanlæg med to-tændingssystem henholdsvis 125/250 lux. Lysniveau 125 lux anvendes i forbindelse med træning, mens 250 lux alene anvendes i forbindelse med kamp. Der er i samarbejde med Signify udarbejdet en lysberegning. Lysberegningen er udarbejdet ud fra opsætning af 4 stk. 24 meter høje galvaniserede koniske rørmaster.

Lysberegningen viser, at der skal anvendes 20 stk. LED armaturer på 1.500W. For at reducere blændingen er alle armaturerne med LO-gitter. De 20 stk. LED armaturer fordeles henholdsvis 5/5 på hver side af anlægget. Armaturerne vil være aluminiumsfarvet.

Jf. lysberegningen overholder lysanlægget kravene til miljøklasse E1, svarende til i boende mørke områder, såsom nationalparker og beskyttede steder.

Lysmaster er monteret på armerede betonfundamenter. Der er udarbejdet statisk dokumentation, samt starterklæring for fundamenterne.

Vinterbekæmpelse

I forbindelse med vinterbekæmpelse, vil der primært blive brugt mekanisk snerydning. Sneen vil blive oplagret i 11-mandsbanens ydre randzoner. Det kan ikke udelukkes, at der vil blive brugt svanemærkede tømidler, såsom Eco Ice Breaker (kalciummagnesiumacetat - CMA) eller Viaform Green (Kaliumformiat - KF), så det sidste is og sne på banen efter manuel snerydning kan fjernes.

Planforhold

Københavns Kommuneplan 2019 udlægger området til Institutioner og fritidsområder O1. Områderne O1 anvendes til sports- og fritidsanlæg, parker, herunder forlystelsesparker, legepladser, kirkegårde, naturområder, kolonihaver samt de til områderne hørende drifts- og servicefunktioner. Faciliteter og service for publikum, herunder serviceerhverv der understøtter publikumsbenyttelsen, skal indpasses under hensyn til helheden.

Der er ikke Lokalplan gældende for projektområdet.

Omgivelser

Projektområdet er ejet af Københavns Kommune. Mod nord, syd og øst er eksisterende boligbebyggelse.

Nærmeste boligfacade er beliggende ca. 25 meter nord for boldbanen (åben/lav boligbebyggelse). I en afstand af ca. 40 meter syd for boldbanen er etageboligbebyggelse. Nærmeste boligfacade mod øst er beliggende ca. 65 meter fra kunstgræsbanen (etageboligbebyggelse).

Redegørelse og vurdering

VVM-bekendtgørelsens bilag 6 angiver en række kriterier, der skal anvendes ved vurdering af, om et anlæg kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

På baggrund af oplysningerne i ansøgningen vurderes projektet ikke at få væsentlig indvirkning på miljøet. I vurderingen er der lagt særligt vægt på, at:

- Projektet er i overensstemmelse med Københavns Kommuneplan 2019, der giver mulighed for sports- og fritidsanlæg indenfor projektområdet.
- Kunstgræsbanen driftes med LED lysanlæg bestående af 4 lysmaster i 24 meters højde. LED lysanlæg med to-tændingssystem henholdsvis 125/250 lux. Lysniveau 125 lux anvendes i forbindelse med træning, mens 250 lux alene anvendes i forbindelse med kamp. Lysberegningen viser at lysanlægget for alle observatører kan overholde E1 jf. DS/EN 12193, svarende til iboende mørke områder, såsom nationalparker eller beskyttede steder. Lyset slukkes automatisk kl. 22.15.
- Anlægsarbejdet vil i anlægsperioden overholde Bygge- og anlægsforskrift i København. Anlægget kan i driftsfasen som udgangspunkt overholde Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for ekstern støj fra virksomheder 1984, idet det er en del af projektet at der etableres støjafskærmning omkring banen hhv. nord, syd og øst. Etableringen af støjskærm med en højde på hhv. ca. 6 m mod nord, 5 meter mod øst og 6 meter mod syd medfører, at de vejledende støjgrænser for opholdsarealerne og stueetage i aftenperioden overholdes, mens de overskrides med op til 2 dB på etageboligfacaderne i aftenperioden. En overskridelse på 2 dB vurderes i den konkrete sag ikke at være væsentlig støjpåvirkning. Det vurderes, at der med den valgte højde på støjafskærmning på hhv. 6 og 5 meter

meter sker en tilstrækkelig dæmpning af støj til omgivelserne i forhold til de vejledende grænseværdier for støj uden der skabes en væsentlig barriereeffekt og visuel påvirkning fra etablering af skærm. En støjskærm på 9-10 meter er således fravalgt pga. barriereeffekt og visuelt udtryk. Merdæmpningen af støj ved en støjskærm på 9-10 meter er efter forvaltningens vurdering ikke være proportionel set i forhold til den barriereeffekt og visuelle påvirkning den vil have givet anledning til. Der henvises her til ansøgningsmaterialets bilag 9 ift. støjudbredelseskort og visualiseringer.

- For at begrænse spredningen af granulat, er kunstgræstæppet afgrænset langs anlæggets sider med en 6 cm betonkant, der etableres opsamlings granulat-sluser og banens ydre randzoner bruges til sneoplæg. Kunstgræsbanen er allerede etableret i 2021, hvilket er før Københavns Kommune besluttede ikke længere at etablere kunstgræsbaner med SBR-granulat. Det er en del af projektet at SBR-granulat udfases næste gang der skal udskiftes kunstgræstæppe, hvilket forventes at ske i 2029. EU har forbudt af bruge SBR-granulat gældende fra 17. oktober 2031.
- Projektområdet er beliggende indenfor område med drikkevandsinteresser men ikke indenfor område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Jorden er ikke kortlagt mht. jordforurening. Overfladevand gennem banen vil ikke påvirke grundvandskvaliteten. Overfladevand fra kunstgræsarealet ledes via drænsystem til det eksisterende fællessystem (kloak).
- Projektområdet er ikke beliggende indenfor Natura-2000 habitatområde, og vil ikke påvirke §3-områder eller bilag 4 arter.

Samlet vurdering

Område for Miljø og Byliv vurderer samlet set, at etablering og drift af anlægget ikke har en art, dimension eller placering, der må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet og er dermed ikke VVM-pligtigt.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for så vidt angår retslige spørgsmål jf. miljøvurderingslovens § 49, stk. 1. Klagen skal indgives inden 4 uger fra tidspunktet for offentliggørelse af afgørelsen jf. § 51.

Klageberettiget er miljø- og fødevareministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald og landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser indenfor arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klage skal indgives via klageportalen, som er at finde på <https://naevneneshus.dk/>. Vejledning omkring håndtering/teknik i forhold til den digitale selvbetjening kan fås ved at rette henvendelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet supportfunktion. Se mere herom på <https://naevneneshus.dk/>.

Bemærk at Miljø- og Fødevareklagenævnet som udgangspunkt skal afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Ved ønske om at blive fritaget for at bruge klageportalen, fremsendes en begrundet anmodning herom til den myndighed der har truffet afgørelsen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som herefter træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Det koster et gebyr at få behandlet en klage i Miljø- og Fødevareklagenævnet. Information om klagegebyr kan findes på <https://naevneneshus.dk/> under klagevejledning.

Søgsmålsfristen for domstolsprøvelse af afgørelsen er 6 måneder fra offentliggørelse af afgørelsen.

Venlig hilsen

Thomas Frederik K Iversen
Sagsbehandler